

Branche-RIE Metaalrecycling 2021

I - Inleiding

Een Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RIE) maakt inzichtelijk waar de arbeidsgevaaren binnen het bedrijf schuilen. De branche-RIE Metaalrecycling is in opdracht van de Metaal Recycling Federatie (MRF) ontwikkeld. Het is een simpele, goedkope en praktische Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RIE), afgestemd op de branche. Het gebruik van de branche-RIE Metaalrecycling is gratis voor leden van de MRF.

De RIE is geschikt voor bedrijven binnen de metaal recyclingbranche.

Bij bedrijven groter dan 25 medewerkers in totaal, is het aan te bevelen het onderdeel Psycho Sociale Arbeidsbelasting (PSA) (zie hoofdstuk 9) door middel van een schriftelijke enquête te inventariseren, in plaats van enkele interviews en de tabel van hoofdstuk 9.

Een risico-inventarisatie en –evaluatie is een document waarin wordt aangegeven welke risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid spelen binnen de onderneming en of de genomen beheersmaatregelen afdoende zijn. Een RIE is geen Arbohandboek. De beschrijvingen, documenten, et cetera, waarmee de beheersing van de risico's wordt aangetoond worden niet opgenomen in de RIE.

Wetgever

Iedere werkgever is conform de Arbeidsomstandigheden wet, kortweg: Arbowet, verplicht een effectief arbeidsomstandighedenbeleid te voeren.

Eén van de methoden om dat te bereiken is om systematisch de risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid (en welzijn) binnen een bedrijf in kaart te brengen.

Ondernemingen zijn conform artikel 5 van de Arbowet verplicht een Arbo RIE uit te voeren voor alle Arbo onderwerpen. Op basis van die inventarisatie moet de werkgever maatregelen treffen om de gevaren te verminderen of de risico's te beperken. De inventarisatie moet (schriftelijk) worden vastgelegd.

Bij organisatorische veranderingen zult u uw RIE moeten bijstellen; bijvoorbeeld als u met een nieuwe productielijn gaat werken, andere machines aanschaft, andere werkzaamheden gaat verrichten, of als u gaat verhuizen.

Erkenning of toetsing

De 2018 versie van de RIE is door vakvereniging Het Zwarte Corps (HZC) erkend als branche RIE.

De erkenning heeft als gevolg dat bedrijven met maximaal 25 werknemers de RIE en het plan van aanpak niet meer hoeven laten toetsen door een gecertificeerd kerndeskundige. (zie stap 3 op pagina 5) Deze regel gold al voor werkgevers die niet meer dan 40 uur per week, door één of meer werknemers gezamenlijk, werk laten verrichten.

Voor bedrijven welke groter zijn dan de genoemde 25 medewerkers geldt deze verplichting nog wel.

Een gecertificeerde kerndeskundige is een bedrijfsarts, een hoger veiligheidskundige, een arbeidshygiënist of een arbeid- en organisatiedeskundige (zie verdere uitleg bij stap 4).

Bij de beoordeling wordt gekeken of u risico's over het hoofd hebt gezien en of u gevaren hebt onder- dan wel overschat en een realistisch plan van aanpak heeft opgesteld. Los van de toetsing kan het zinvol zijn om onderwerpen waarvan u zelf weinig kennis heeft door een deskundig persoon te laten beoordelen.

Aanbevolen websites en literatuur

- www.rijksoverheid.nl
- www.rie.nl
- www.arboportaal.nl
- www.arbokennisnet.nl
- www.5xbeter.nl
- www.inspectieszw.nl/publicaties verandert deze naam ook per 1 januari 2022
- www.fnv.nl/themas/veilig-en-gezond-werken/ Al-bladen (arbo-informatiebladen) (aankoop via www.sdu.nl)
- www.arbocatalogus-afvalbranche.nl
- www.hzc.nl – Vakvereniging Het Zwarte Corps

Wilt u meer weten, of heeft u vragen over de uitvoering van de RI&E?

Neem dan contact op met het MRF-secretariaat:
Laan van Nieuw Oost Indië 131-G 2593 BM Den Haag
Postbus 85645 - 2508 CH Den Haag
Tel: +31 (0)70 362 46 10
Fax: +31 (0)70 363 63 48
Email: mail@mrf.nl

II - Hoe werkt de branche-RIE Metaalrecycling?

Bij de branche-RIE Metaalrecycling maakt u zelf uw RIE aan de hand van de checklist.

Aan de hand van de risico-inventarisatie (stap 1) voert u de -evaluatie (stap 2) uit, waarna u een plan van aanpak opstelt (stap 3) waarin u aangeeft welke maatregelen u met welke prioriteit neemt.

Is de RIE en het plan van aanpak geheel opgesteld, dan laat u deze indien nodig beoordelen door een gecertificeerd kerndeskundige (stap 4).

Zodra stap 4 is afgerond én er geen onderwerpen zijn waarvoor nog verder onderzoek nodig is, voldoet u voor wat betreft de RIE aan de Arboret.

Met een periodieke evaluatie beoordeelt u de actualiteit van de RIE en de voortgang van het plan van aanpak.

Belangrijk: betrek altijd werknemers bij de RIE

Uw werknemers kennen de problemen en risico's waar ze in het dagelijks werk mee te maken hebben het best. Betrek ze daarom bij het uitvoeren van de RIE. Betrokkenheid van de werknemers verhoogt tevens de aandacht voor de eigen veiligheid en gezondheid, én schept draagvlak voor de te treffen maatregelen.

Voor de preventiemedewerker is het meewerken aan de RI&E één van de wettelijke taken. Dat geldt ook voor de uitvoering van het plan van aanpak.

De ondernemingsraad heeft instemmingsrecht bij het vaststellen van het plan van aanpak. Is er geen ondernemingsraad in het bedrijf aanwezig, bespreek dan de voorgenomen maatregelen en de voortgang daarvan met de personeelsvertegenwoordiging en/of de betrokken werknemers.

Is de RIE gereed, dan dient deze toegankelijk te zijn voor de werknemers.

De in de RIE geconstateerde arbeidsrisico's bespreekt u uiteraard met de betrokken werknemers. U bespreekt ze ook met ingehuurd werknemers of met derden, voorafgaand aan de arbeid.

Stap 1 – Inventarisatie van risico's

Het verschil tussen een gevaar en een risico is bijvoorbeeld: een gevaar is bijvoorbeeld lawaai, echter indien er medewerkers aan lawaai worden blootgesteld, is het risico dat ze doof worden.

Alle risico's voorkomende uit de dagelijkse werkzaamheden, maar ook de risico's tijdens het uitvoeren van niet dagelijkse werkzaamheden en ondersteunende activiteiten zoals: schoonmaakwerkzaamheden, onderhouds- en reparatiewerkzaamheden dienen te worden geïnventariseerd. Hiervoor is een uitvoerige lijst opgesteld (zie hoofdstuk 1 t/m 9). Indien er risico's binnen uw bedrijf bestaan welke niet zijn opgenomen in deze hoofdstukken dient deze zelf te worden toegevoegd (zie hoofdstuk 10).

Er wordt bij de inventarisatie onderscheid gemaakt tussen arbobeleidszaken (hoofdstuk 1), veiligheids- en gezondheidsrisico's (hoofdstuk 2 t/m 8) en Psychosociale arbeidsbelasting (PSA) (hoofdstuk 9). Zie voor de lijst met onderwerpen de hieronder genoemde lijst.

Nr.	Hoofdstukbenaming
1	Arbobeleid
2	Algemene voorzieningen
3	Gevaarlijke stoffen
4	Straling
5	Fysieke belasting
6	Geluid
7	Trillingen
8	Arbeidsmiddelen, gereedschappen en machines
9	Psychosociale arbeidsbelasting
10	Overige niet genoemde onderwerpen

Stap 2 – Evaluatie van risico's

De belangrijkste vraag bij de evaluatie van de risico's is, hoe groot is dit risico? Om dit duidelijk weer te kunnen geven wordt dit berekend waarbij gebruik wordt gemaakt van onderstaande tabel (1).

Effect (E)		Blootstelling (B)		Waarschijnlijkheid (W)	
1	Gering; hinder/letsel zonder verzuim (EHBO)	0,5	Zeer zelden (< 1x per jaar)	0,1	Bijna niet denkbaar (nooit van gehoord)
3	Belangrijk; letsel en of verzuim	1	Zelden (> 4x per jaar)	0,2	Praktisch onmogelijk (nooit van gehoord binnen bedrijfstak en branche)

7	Ernstig ; onomkeerbaar effect (invaliditeit)	2	Soms (maandelijks)	0,5	Onwaarschijnlijk (denkbaar) (wel van gehoord binnen bedrijfstak en branche, maar niet binnen het bedrijf zelf)
15	Zeer ernstig ; sterfte, 1 dode (acuut of op termijn)	3	Af en toe (wekelijks)	1	Onwaarschijnlijk (in grensgeval) (in laatste 10 jaar niet binnen bedrijf voorgekomen)
40	Ramp ; enkele doden (acuut of op termijn)	6	Regelmatig (dagelijks)	3	Ongewoon, maar mogelijk (in de laatste jaren binnen het bedrijf wel eens gebeurt)
100	Catastrofe (vele doden)	10	Voortdurend (> 5x per dag)	6	Zeer wel mogelijk (enkele keren per jaar binnen het bedrijf gebeurt)
Tabel 1 – tabel t.b.v. ranking methode Kinney & Wiruth				10	Te verwachten (komt vaak/vaker voor binnen het bedrijf)

De berekeningsformule luidt:

$$\text{Risico} = (E) \text{ effect} \times (B) \text{ blootstelling} \times (W) \text{ waarschijnlijkheid}$$

Voorbeeld:

Omdat niet ieder bedrijf binnen de branche gelijk is moet dit per bedrijf worden uitgevoerd. Een voorbeeld is dat de brander op werf 1 dagelijks snijdt aan huizenhoge offshore objecten, op werf 2 worden enkele dagen per maand uitsluitend spoorstaven gesneden. Op werf 1 loopt de brander kans op inademing gevaarlijke dampen als gevolg van het verbranden van de coating, bedolven worden onder vallend materiaal, brandwonden et cetera. Op werf 2 zijn de gevaren beperkt tot brandwonden.

Het resultaat van de berekening van het risico op brandwonden voor werf 1 is: $\text{Risico} = (E) 3 \times (B) 6 \times (W) 3 = 54$

Het resultaat van de berekening van het risico op brandwonden voor werf 2 is: $\text{Risico} = (E) 3 \times (B) 2 \times (W) 3 = 18$

Conclusie: het risico op werf 1 is beduidend groter, tevens moeten voor werf 1 ook de risico's voor bedelving en de inademing van gevaarlijke rookgassen worden bepaald.

Effect (E) en blootstelling (B) zijn doorgaans goed te bepalen, in enkele gevallen zal de waarschijnlijkheid een lastiger vraagstuk zijn. De waarschijnlijkheid heeft veelal ook te maken met de reeds genomen preventieve maatregelen waarmee wordt voorkomen dat de werknemer aan de gevaren wordt blootgesteld.

Bij werkzaamheden op een werf lopen medewerkers het risico voetverwonding op te lopen als gevolg van vallend materiaal, stoten tegen objecten, enzovoort. Door veiligheidsschoeisel te dragen is de waarschijnlijkheidsscore geen 10 meer, zoals wellicht in het verre verleden, maar afgenomen naar 3 of 1.

We spreken hierbij over de kale risico's, zonder maatregelen, en de restrisico's, na de maatregelen. Belangrijk is om uiteindelijk de restrisico's te bepalen en hierop maatregelen te nemen (stap 3 - plan van aanpak).

Om na de berekening het te vereenvoudigen en overzichtelijk te maken dient de risicoklasse te worden bepaald aan de hand van onderstaande tabel (2).

Voorbeeld: indien het kale risico (zonder maatregelen) $R=126$ bedraagt en (na de maatregelen) het restrisico $R=54$, is de risicoklasse verbeterd van 3 naar 4. In grove lijnen zijn de benodigde vervolmaatregelen genoemd onder het kopje 'maatregel'.

Risicoklasse	Omschrijving	Maatregel
5	$R < 20$; risico wellicht aanvaardbaar	Geen actie
4	$R = 20 - 70$; mogelijk risico	Aandacht vereist
3	$R = 71 - 200$; belangrijk risico	Maatregelen vereist
2	$R = 201 - 400$; hoog risico	Directe verbeteringen vereist
1	$R > 400$; zeer hoog risico	Werkzaamheden stoppen

Tabel 2 – Risicoklasse-indeling

Stap 3 – Opstellen van het plan van aanpak

Het plan van aanpak is een belangrijk onderdeel van de RIE.

Bij het opstellen van het plan van aanpak moet per vastgesteld knelpunt de prioriteit worden bepaald.

Het stellen van prioriteiten wordt bepaald door de ondernemer, waarbij rekening wordt gehouden met:

- Wat is het effect? (kleine verwonding of fatale gevolgen?)
- Wat is de risicoklasse? (1, 2, 3, 4 of 5)

- C) Hoe groot is het aantal blootgestelde personen? Betreft het één medewerker of meerdere personen die risico lopen?

In de praktijk worden diverse indelingen van prioritering gehanteerd, zo kan een indeling zijn: hoog, middel en laag, of direct, binnen één maand, binnen één jaar of bij gelegenheid.

Bij het bepalen van de maatregelen om de risico's te verkleinen (risicoreductie) dient de arbeidshygiënische strategie te worden gevolgd (tabel 3). Werkgevers moeten volgens een arbeidshygiënische strategie de veiligheid en gezondheid van werknemers beschermen. De arbeidshygiënische strategie is een hiërarchisch stelsel van beheersmaatregelen voor risico's. Hierbij wordt allereerst naar de bron van het probleem gekeken. Als daar niets aan kan worden gedaan, zijn andere maatregelen mogelijk.

De arbeidshygiënische strategie ziet er als volgt uit:

Bronmaatregelen:

Een werkgever moet eerst onderzoeken of de directe oorzaak van het probleem weg te nemen is.

Voorbeeld: schadelijke stof vervangen door een veiliger alternatief.

Collectieve maatregelen:

Als bronmaatregelen geen mogelijkheden bieden, moet de werkgever collectieve maatregelen nemen om risico's te verminderen. Voorbeeld: het plaatsen van afscherming of een afzuiginstallatie.

Individuele maatregelen:

Als collectieve maatregelen niet kunnen of ook (nog) geen afdoende oplossing bieden, moet de werkgever individuele maatregelen nemen. Voorbeeld: het werk zo organiseren dat werknemers minder risico lopen (taakrotatie).

Persoonlijke beschermingsmiddelen:

Als de bovenste drie maatregelen geen effect hebben, moet de werkgever de werknemer gratis persoonlijke beschermingsmiddelen verstrekken. Voorbeeld: gehoorbescherming, veiligheidsbrillen.

Redelijkerwijs-principe

De maatregelen op de verschillende niveaus hebben nadrukkelijk een hiërarchische volgorde. De werkgever moet dus eerst de mogelijkheden op hoger niveau onderzoeken voordat besloten wordt tot maatregelen uit een lager niveau. Het is alleen toegestaan een niveau te verlagen als daar goede redenen voor zijn (technische, uitvoerende en economische redenen). Dit is het redelijkerwijs-principe. Die afweging geldt voor elk niveau opnieuw. Uitzondering hierop vormen risico's van carcinogenen (kankerverwekkend) en biologische agentia (ziekmakers). Dan mag alleen een stap lager in de hiërarchie worden gedaan als een hogere maatregel technisch niet uitvoerbaar is. Economische oorzaken mogen voor deze twee groepen ook niet worden aangewend als reden voor een lager niveau van maatregel.

Overige aandachtspunten

Al bij de inrichting van werkplekken en functies moet de werkgever gevaren proberen te vermijden volgens de arbeidshygiënische strategie. Het is toegestaan verschillende maatregelen uit verschillende niveaus te combineren om de risico's te verminderen

Voorbeeld:

Mogelijk kan de lawaaiige machine in zijn geheel buiten werking worden gesteld, een machine worden aangekocht met een veel lager geluidsniveau, of kan de machine draaien met lager toerental, of worden ingekapseld, of in andere ruimte worden geplaatst, of het aantal medewerkers in de directe nabijheid worden verminderd, pas als laatste worden gehoorbeschermingsmiddelen verstrekt als het geluidsniveau niet omlaag kan.

Prioriteit	Maatregelen
1	Elimineren aan de bron;
2	Maatregelen aan de bron;
3	Maatregelen direct om de bron;
4	Maatregelen in de omgeving;
5	Organisatorische maatregelen;
6	Verstrekken van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Tabel 3 –Arbeidshygiënische strategie

Stap 4 – Beoordeling van de risico-inventarisatie met plan van aanpak

Zijn alle gegevens juist, heeft u alle vragen beantwoord en heeft u voor alle knelpunten een actie, prioriteit, verantwoordelijke en planning aangegeven, dan is uw RIE afgerond.

Voor bedrijven met maximaal 25 medewerkers is het laten beoordelen van de RIE en het plan van aanpak geen plicht meer, zie ook de beschrijving bij 'Erkenning en toetsing' op pagina 2.

Bedrijven groter dan 25 medewerkers dienen met een kerndeskundige, zijnde: een bedrijfsarts, hoger veiligheidskundige, een arbeids- en organisatiedeskundige, of een arbeidshygiënist een afspraak te maken om de toetsing van de RIE uit te voeren en een rondgang op uw bedrijf te plannen.

Een kerndeskundige is werkzaam bij een arbodienst, een adviesbureau of vrijgevestigd zelfstandige. Gezien de aard van de werkzaamheden binnen schrootverwerkende bedrijven gaat de voorkeur uit naar toetsing door een hoger veiligheidskundige of arbeidshygiënist, daar deze met name is gericht op de meest relevante veiligheids- en gezondheidsaspecten.

Kerndeskundigen zijn geregistreerd, voor informatie kunt u raadplegen:

- www.kiva.nl/srao (Arbeids- en organisatiedeskundigen)
- www.hobeon.nl (arbeidshygiënisten en hoger veiligheidskundigen gecertificeerd door Hobéon)
- www.certcheck.nl (hoger veiligheidskundigen gecertificeerd door DNV. U moet hier eerst een account aanmaken, vervolgens kunt u inloggen en het register raadplegen)
- www.ribiz.nl (bedrijfsartsen)

Let op: de RIE mag alleen getoetst worden door een gecertificeerde kerndeskundige.

De kerndeskundige neemt met u uw RIE inclusief het plan van aanpak door. Hij zal tevens nagaan of er belangrijke risicovolle zaken over het hoofd zijn gezien. Van de kerndeskundige ontvangt u een brief met daarin zijn beoordeling van de RIE. Het betreft nimmer een goed- of afkeur, dit daar er door de wetgever alleen globale eisen zijn gesteld waaraan een RIE moet voldoen. Deze eisen zijn verwoord in artikel 5 van de Arbeidsomstandigheden wet.

Aan welke eisen moet de RI&E voldoen?

Volgens [artikel 5](#) van de Arbeidsomstandighedenwet moet een RI&E in ieder geval aan de volgende eisen voldoen:

1. de RI&E moet compleet zijn (voorkom dat bijvoorbeeld werkzaamheden, afdelingen, functies, groepen of individuele werknemers over het hoofd worden gezien);
2. de RI&E moet betrouwbaar zijn (dus de situatie eerlijk weergeven);
3. de RI&E moet actueel zijn (de huidige stand van zaken weerspiegelen) en, zodra de situatie daartoe aanleiding geeft, worden geactualiseerd;
4. de RI&E moet op schrift staan; een afschrift moet aan de personeelsvertegenwoordiging (bijv. de Ondernemingsraad, OR) worden overhandigd; de RI&E moet door elke werknemer kunnen worden ingezien;
5. De RI&E moet duidelijk, leesbaar en begrijpelijk voor iedereen zijn opgesteld.

Op verzoek van de inspectie SZW (voorheen: Arbeidsinspectie) dient de RIE, het plan van aanpak en een afgetekende beoordelingsbrief, voorzien van naam, datum en functie ondertekenaar, worden getoond.

III - Bedrijfsgegevens

NAW-gegevens		
Naam bedrijf		
Straat		
Huisnummer		
Postcode en plaats		
Telefoon		
Fax		
Aantal vestigingen		
Totaal aantal medewerkers		
Werktijd (van – tot)		
Contactpersoon bedrijf verantwoordelijk voor veiligheid en gezondheid		
Voornaam		
Achternaam		
E-mailadres		
Preventiemedewerker arbo		
Naam preventiemedewerker arbo		
Bedrijfsgegevens		
KVK-nummer		
Certificering (opsommen)		
Verzuimgegevens		
Verzuimpercentage afgelopen jaar (%)		
Verzuimfrequentie afgelopen jaar		
Arbodienst voor verzuimbegeleiding (naam)		
Ongevallen afgelopen drie jaar		
Datum	Korte omschrijving ongeval	Verzuimduur (dagen)

Medewerkers die gerekend worden tot bijzondere/kwetsbare (beroeps)groepen:	Aantal
Stagiaires	
Thuiswerkers (productie of telewerken)	
Vrijwilligers	
ZZP-ers	
Jeugdigen, jonger zijn dan 18 jaar	
Kinderen, jonger dan 16 jaar	
Ouderen, ouder dan 55 jaar	
Uitzendkrachten	
Zwangere vrouwen	
Medewerkers welke de Nederlandse taal niet beheersen	
Medewerkers welke werken met gevaarlijke stoffen	
Medewerkers van derden	
Medewerkers die alleen werken	
(gedeeltelijke) Arbeidsgehandicapte medewerkers	

Het bedrijf kent de volgende functies:	Aantal
Directeur	
Bedrijfsleider	
Administratief medewerker / kantoorpersoneel	
Werfbaas	
Werkvoorbereider	
Machinist mobiele kraan	
Machinist hijskraan	
Shovel-, schrankladermachinist en heftruckchauffeur	
Vrachtwagenchauffeur	
Schaarmachinist	
Shreddermachinist	
Persmachinist	
Keurmeester	
Sorteerder / werfmedewerker	
Lasser	
Brander	
Onderhoudsmonteur	
Inkopers	
Vertegenwoordigers	
Traders	
BHV-organisatie	
Aantal opgeleide BHV-ers?	
Op iedere vestiging alle werkuren, ook bij verschoven uren / zaterdag opening en vakantieperioden minimaal 1 BHV-er aanwezig?	
De BHV-ers volgen de periodiek voorgeschreven BHV-herhalingscursus?	
RIE	
RIE opgesteld door (naam)	
Datum laatste wijziging RIE (datum)	

1. Arbobeleid

De mate waarin een beleidsaspect binnen de organisatie is ingevuld dient volgens onderstaande indeling te worden aangeduid.

Beleidsaspect	Omschrijving
---	Niet van toepassing
0	Ontbreekt
1	In opzet aanwezig
2	Begin van ontwikkeling/ uitvoering
3	Goed uitgewerkt, functioneert

Tabel 4 – Waardering beleidsaspecten

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
Algemeen			
1.1	Een Arbobeleid is aanwezig. <i>Het bedrijf dient het Arbobeleid schriftelijk vast te leggen, het bevat veelal een algemeen doel waarin ongevallen en werk gerelateerd verzuim wordt voorkomen, zo laag mogelijk gehouden en specifieke doelen waarin het bedrijf per jaar aangeeft wat ze wil aanpakken.</i> <i>Besteed aandacht aan onderwerpen als roken, seksuele intimidatie, agressie en geweld en discriminatie en het gebruik van alcohol, drugs en medicijnen.</i> <i>Sinds 2020 worden administratieve functies/taken vaker vanuit een thuissituatie vervuld. Besteed in het arbobeleid ook aandacht aan thuiswerkplekken en neem deze mee in de risico inventarisatie en beoordeling.</i> <i>Een goed arbobeleid is alleen mogelijk indien tijd, geld en hulpmiddelen beschikbaar worden gesteld. Het arbobeleid moet bekend gemaakt zijn binnen het bedrijf. Check of het een dynamisch plan, met een samenhang is tussen het arbobeleid en het ondernemingsbeleid.</i>		
1.2	Jaarlijks wordt het plan van aanpak geëvalueerd en geactualiseerd. <i>Naar aanleiding van de risico-inventarisatie en –evaluatie dient een plan van aanpak te worden opgesteld. Het plan van aanpak dient jaarlijks te worden herzien en geüpdatet.</i>		
1.3	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn verdeeld. <i>Verdeling en vastlegging van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ten aanzien van arbeidsomstandigheden, verzuim, toezicht op veilig en gezond werken, gedrag, verzuimregistratie, bedrijfshulpverlening en voorlichting aan medewerkers.</i>		
1.4	Ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging is binnen het bedrijf aanwezig/aangesteld. <i>Een ondernemingsraad is verplicht bij meer dan 50 werknemers. Bedrijven van 10 tot 50 medewerkers dienen een personeelsvertegenwoordiging in te stellen mits de meerderheid van het personeel dit wenst.</i>		

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
1.5	Er is een interne medewerker aangesteld als preventiemedewerker. <i>De preventiemedewerker is een medewerker uit het eigen bedrijf die de werkgever bijstaat bij de dagelijkse zorg voor de veiligheid en gezondheid., In bedrijven tot 25 werknemers mag de werkgever deze taken op zich nemen.</i> <i>De wettelijke taken van de preventiemedewerker zijn minimaal:</i> 1. Het ondersteunen van de werkgever om optimale arbeidsomstandigheden te realiseren. Dit gebeurt o.a. via medewerking aan de RIE en het plan van aanpak. 2. Het adviseren en nauw samenwerken met arbodeskundigen, OR en bedrijfsarts of arbodienst. 3. Het (mede) uitvoeren van arbomaatregelen. Bijvoorbeeld assisteren bij voorlichting en instructie.		
1.6	De preventiemedewerker is op de hoogte van de risicovelden binnen de bedrijfstak. <i>Ruime kennis van het bedrijf, de processen, gevaren</i>		
1.7	Medewerkers met risicovolle taken zijn daarvoor opgeleid/getraind. <i>Werken met een vorkheftruck/reachtruck, werken met een hoogwerker/schaarlift, werken met een verreiker, werken met mobiele kraan op rupsen/ruwterreinkraan / wegterreinkraan, grondverzetmachine met hijsfunctie, autolaadkraan, snelopbouwkraan tot 10tm. Torenkraan, steigerbouwer/-controleur, hogedruk operator, drukvacuüm operator, werken met persoonlijke valbescherming, brandwacht, blussen met kleine blusmiddelen, werken met flenzen, aanslaan en uitwijzen van lasten, meten en detecteren van gevaarlijke stoffen, werken met onafhankelijke ademhalingsbescherming, Veiligheidswacht besloten ruimte, werken met rolbrug.</i>		
1.8	Ziekteverzuimbeleid <i>De organisatie dient haar ziekteverzuimbeleid te formuleren.</i>		
1.9	Beleid ongewenste omgangsvormen <i>De organisatie dient het beleid ten aanzien van (seksuele) intimidatie, discriminatie, pesten, (verbale) agressie en verbaal, psychisch en fysiek geweld te formuleren.</i>		
1.10	Het bedrijf betreft deskundige ondersteuning op het gebied van verzuimbegeleiding. Mogelijkheden zijn: • Contracten met een bedrijfsarts en gecertificeerde arbodeskundigen, in afstemming met de OR ("Maatwerkregeling") • Een contract met een gecertificeerde arbodienst, dat alle preventieactiviteiten omvat ("Vangnetregeling").		
1.11	Werknemers hebben toegang tot deskundigen <i>Werknemers hebben rechtstreekse toegang tot de bedrijfsarts en tot deskundigen binnen het eigen bedrijf.</i>		
1.12	Ziekteverzuim wordt geregistreerd <i>Al het ziekteverzuim dient te worden geregistreerd.</i>		

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
1.13	Er is een analyse uitgevoerd op het verzuim. <i>Periodiek dient het ziekteverzuim te worden geanalyseerd. Het ziekteverzuimregistratiesysteem de kan bijvoorbeeld de volgende gegevens bevatten:</i> – <i>het ziekteverzuimpercentage per medewerker, per afdeling in een bepaalde periode;</i> – <i>de gemiddelde ziekteverzuimduur in dagen per medewerker en per afdeling in een bepaalde periode;</i> – <i>de ziekmeldingsfrequentie per medewerker en per afdeling in een bepaalde periode;</i> – <i>een indeling van het ziekteverzuim per afdeling op grond van leeftijd, geslacht, functie, etc.;</i> – <i>soort ziekteverzuim zoals arbeidsgerelateerd of niet arbeidsgerelateerd;</i> – <i>een indeling in kort, middellang en langdurig verzuim.</i>		
1.14	In geval van arbeidsgerelateerd verzuim zijn/worden maatregelen getroffen.		
1.15	Ziekteverzuimreglement is opgesteld en bekend <i>Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over ziekmelding en over begeleiding van zieke werknemers. Deze afspraken zijn vastgelegd en zijn bekend bij werknemers en leidinggevenden.</i>		
1.16	Het bedrijf houdt contact met zieke werknemers <i>Er zijn in-/externe afspraken gemaakt voor wat betreft het contact houden met zieke werknemers.</i>		
1.17	Een periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek wordt aangeboden als daar aanleiding toe is. <i>Een periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO) is bedoeld om na te gaan of risicovolle omstandigheden in het werk, ondanks de genomen maatregelen toch nog tot gezondheidseffecten leiden. Dit moet worden aangeboden als daar aanleiding toe is door de aanwezigheid van dergelijk risicovol werk. Soms is het expliciet verplicht. Bijvoorbeeld bij blootstelling aan lawaai, bij beeldschermwerk en bij het werken met bepaalde gevaarlijke stoffen (o.a. lood).</i>		
1.18	Een vertrouwenspersoon is aangesteld. <i>Er is in-/extern een vertrouwenspersoon aangesteld. De vertrouwenspersoon kan een interne werknemer zijn of bijvoorbeeld een functionaris van een Arbodienst. Medewerkers zijn op de hoogte gebracht van de vertrouwenspersoon (naam) en hoe contact kan worden opgenomen.</i> <i>Werknemers kunnen contact opnemen met een vertrouwenspersoon om zaken in vertrouwen te kunnen bespreken, bijvoorbeeld in het geval er sprake is van op hun werk geconfronteerd worden met ongewenst gedrag (zie 1.9) of privé / persoonlijke aangelegenheden welke in vertrouwen moeten worden besproken.</i>		

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
1.19	Ongevallen worden geregistreerd en zo nodig gemeld. <i>De werkgever is verplicht alle ongevallen te registreren waarbij sprake is van:</i> • verzuim van drie dagen of meer <i>Daarnaast moeten ongevallen worden geregistreerd en gemeld aan de Inspectie SZW als er sprake is van:</i> • ziekenhuisopname • blijvend letsel • dodelijke afloop. <i>Het advies is (uiteraard) om ook alle overige ongevallen en alle bijna-ongevallen te registreren. Door adequaat te reageren op bijna-ongevallen kunnen ernstiger incidenten voorkomen worden.</i>		
1.20	De werkgever geeft voorlichting en houdt toezicht <i>In de Arbowet is opgenomen dat de werknemers zich verantwoord dienen te gedragen ten aanzien van veilig en gezond werken. De werkgever is verplicht toezicht te houden op naleving van de veiligheidsregels. De werkgever is eveneens verplicht zo vaak als nodig voorlichting en onderricht te geven over de werkgebonden risico's.</i>		
1.21	Opleidingen <i>Medewerkers zijn voldoende opgeleid voor het werk wat zij verrichten.</i>		
1.22	Bedrijfshulpverlener <i>U heeft voldoende medewerkers opgeleid tot bedrijfshulpverlener. De bedrijfshulpverleners beschikken over een zodanige opleiding en uitrusting, zijn zodanig in aantal en zodanig georganiseerd dat zij op ieder moment de wettelijke taken naar behoren kunnen vervullen. Dit zijn:</i> 1. Het verlenen van eerste hulp bij ongevallen 2. Het beperken en bestrijden van brand en de gevolgen van ongevallen 3. Het alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het bedrijf		
1.23	Bedrijfsnoodplan/alarmkaarten zijn aanwezig. <i>Een bedrijfsnoodplan moet aanwezig zijn op uw bedrijf en moet minimaal 1x per jaar geoefend worden, dan wel op zijn minst inhoudelijk beoordeeld worden. Het bedrijfsnoodplan beschrijft minimaal hoe de wettelijke taken van de bedrijfshulpverleners georganiseerd zijn.</i>		
1.24	Derden & medewerkers van derden <i>Als er werkzaamheden door derden worden verricht, zijn afdoende maatregelen genomen om deze werkzaamheden veilig en gezond uit te voeren. Er zijn bijvoorbeeld veiligheidsinstructies en er zijn afspraken gemaakt over een veilige uitvoering van het werk.</i> <i>Hetzelfde geldt voor bezoekers. Deze kennen ook de belangrijkste regels die nodig zijn voor een veilig verblijf.</i>		

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
1.25	(Arbeids-)gehandicapte medewerkers <i>Als er (arbeids-)gehandicapte medewerkers binnen de onderneming werkzaam zijn wordt er rekening gehouden met eventuele extra risico's die deze mensen lopen. Ook is het werk of de werkplek aangepast als dat nodig is.</i>		
1.26	Alleen werken <i>Alleenwerkers zijn werknemers die buiten het zicht van collega's of leidinggevende werkzaamheden uitvoeren. Dit kan inhouden dat de medewerker alleen op het bedrijf aanwezig is maar dit kan ook inhouden dat de medewerker in een aparte ruimte uit het zicht werkt.</i> <i>Er zijn maatregelen geformuleerd inzake het 'alleen werken'. Relevante aandachtspunten in dit verband zijn een afdoend instructieprogramma, adequate procedure bedrijfshulpverlening (zelfredding), alarmeringssysteem.</i> <i>Als het alleen werken leidt tot extra risico's moeten die vermeld worden en moeten er passende maatregelen getroffen zijn.</i>		
1.27	Jeugdigen <i>Jeugdigen betreffen 16- en 17-jarigen. Het is verboden jeugdigen risicovolle werkzaamheden te laten verrichten of machines te bedienen. Jeugdigen mogen alleen onder toezicht werken!</i> <i>Jeugdigen doen dus geen risicovol werk en werken alleen onder toezicht. Jeugdigen worden verder ingezet conform de wettelijke bepalingen ten aanzien van jeugdigen.</i>		
1.28	Zwangere medewerkers <i>Als er zwangere medewerkers werkzaam zijn worden de wettelijke bepalingen ten aanzien van zwangeren toegepast. Dit houdt onder andere in dat de werkzaamheden aangepast worden als deze leiden tot risico's voor de zwangere werknemer of het ongeboren kind.</i>		
1.29	Uitzendkrachten/stagiaires/ZZP-ers <i>Regels, instructies en maatregelen moeten zijn bepaald om uitzendkrachten, stagiaires/ZZP-ers de werkzaamheden op veilige wijze uit te kunnen laten voeren. Uitzendkrachten, stagiaires en ZZP-ers lopen mogelijk extra risico, doordat zij nieuw zijn op de werkplek. Hier moet rekening mee gehouden worden.</i>		
1.30	Medewerkers met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal <i>Over veiligheid en gezondheid dient in een gemeenschappelijke begrijpelijke taal worden gecommuniceerd. Zo nodig moeten instructies vertaald worden, of zijn andere passende maatregelen getroffen om extra risico's voor anderstaligen te voorkomen.</i>		
1.31	Oudere werknemers <i>Er dient een beleid te zijn voor oudere werknemers als deze extra risico's lopen. Dit zijn werknemers boven 55 jaar.</i>		

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
1.32	Medewerkers met specifieke risicovolle taken <i>Er zijn regels en maatregelen getroffen voor medewerkers welke specifieke risicovolle taken uitvoeren. Waaronder instructie, opleiding, training. Specifieke risicovolle taken kan bijvoorbeeld zijn: het werken met gevaarlijke machines of het werken op hoogte.</i>		
1.33	Medewerkers die werken met gevaarlijke stoffen kennen de risico's en kunnen hun werk veilig en gezond uitvoeren. <i>De risico's door blootstelling aan gevaarlijke stoffen zijn beoordeeld. Op basis daarvan zijn regels opgesteld en maatregelen getroffen. De werknemers zijn voorgelicht en er wordt toezicht gehouden op naleving van de regels.</i> <i>Dit betreft onder andere medewerkers die werken met gevaarlijke stoffen waaronder lood, olieachtige producten, gassen en accu's.</i>		
1.34	Persoonlijke beschermingsmiddelen <i>Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) worden gratis verstrekt aan eigen personeel en inleenkrachten. De PBM's worden, waar nodig, verplicht gedragen en hier wordt adequaat toezicht op gehouden. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden regelmatig gecontroleerd en goed onderhouden. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden vervangen als ze versleten zijn of defecten vertonen.</i> <i>Het is aantoonbaar dat de gebruikte PBM's voldoende effectief zijn voor het gevaar waartegen ze bescherming moeten bieden. (Voorbeeld: gehoorbescherming biedt aantoonbaar voldoende geluidsreductie voor de hoeveelheid lawaai die aanwezig is op de werkplek.)</i>		
1.34	Door u of anderen (leidinggevend) wordt toegezien op veilig werken. <i>Toezicht op veilig werken moet zijn toegewezen aan leidinggevend. Dit is onderdeel van de functiebeschrijving.</i> <i>Het is te overwegen een sanctiebeleid te hebben voor het zich niet houden aan regels of persoonlijke beschermingsmiddelen niet gebruiken.</i>		

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
Aanvullend Arbobeleid in het geval van een pandemie (zoals bijvoorbeeld COVID-19) De vragen/punten met een * worden uitgevoerd als de overheid daartoe adviseert of instrueert. (Kan ook als basis dienen bij een eventuele andere ernstige epidemie. Wellicht moeten maatregelen dan deels aangepast worden indien die ziekteverwekker zich niet vergelijkbaar met COVID-19 verspreidt.)			
1.35	Er zijn één of meer directieleden verantwoordelijk gesteld voor het beleid tijdens een pandemie (zoals COVID-19.) <i>Het is van belang dat duidelijk is wie het aanspreekpunt is voor het beleid tijdens een pandemie (zoals COVID-19).</i>		
1.36 *	De risico's van onderlinge besmetting/overdracht tijdens een pandemie (zoals COVID-19) zijn beoordeeld. <i>Uitgangspunt is het houden van 1,5 meter afstand, zowel tijdens het werk als tijdens pauzes. Het is bekend dat het houden van voldoende afstand mogelijk is.</i> <i>Is dat niet mogelijk, dan is in kaart gebracht in welke situaties de 1,5 meter afstand niet gehouden kan worden, hoeveel personen samen binnen 1,5 meter werken, en hoe lang dat gedurende een dag het geval is.</i>		
1.37 *	Er wordt tijdens een pandemie (zoals COVID-19) zoveel mogelijk vanuit huis gewerkt. <i>Er zijn afspraken gemaakt over het zoveel mogelijk thuis werken. Dat zal vooral gelden voor ondersteunende functies. Deze afspraken worden ook gecontroleerd.</i> <i>Waar nodig wordt thuiswerken gefaciliteerd, bijvoorbeeld met goede netwerkvoorzieningen, software en hardware. Denk ook aan ondersteuning bij het realiseren van een goede beeldschermwerkplek.</i>		
1.38 *	Er is een actief deurbeleid en quarantainebeleid tijdens een pandemie (zoals COVID-19). <i>Medewerkers met klachten die op COVID-19 kunnen duiden worden actief geweerd van de werkvloer. Dergelijke klachten zijn o.a. neusverkoudheid, niezen, hoesten, keelpijn, koorts, verlies van reuk of smaak. Ook mensen met een gezinslid met koorts of een positieve COVID_19 test blijven thuis.</i> <i>Dit wordt actief aan de medewerkers kenbaar gemaakt. Is een medewerker positief getest, dan volgt contactonderzoek in het bedrijf. Zo nodig gaan medewerkers die langer dan een kwartier met de zieke persoon binnen 1,5 meter hebben samengewerkt in quarantaine. Zij kunnen zich na vijf dagen laten testen. Zijn ze dan klachtenvrij en is de test negatief, dan kunnen ze weer aan het werk.</i>		
1.39 *	Er zijn organisatorische maatregelen getroffen om de kans op besmetting tijdens een pandemie (zoals COVID-19) op de werkvloer te minimaliseren. <i>Uitgangspunt is het houden van voldoende afstand van elkaar. Minimaal 1,5 meter</i> <i>.</i> <i>Er zijn organisatorische maatregelen getroffen om dit zoveel mogelijk te realiseren. Bijvoorbeeld extra tijd bij een ploegwissel, verplichte looprichtingen in ruimten, of een andere inrichting van de werkplek of de werkzaamheden.</i> <i>Denk ook aan contactmomenten als gezamenlijk reizen (carpoolen), roken, pauzeren en binnenkomst en vertrek.</i>		

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
1.40	Er zijn voldoende mogelijkheden voor een goede handhygiëne. <i>Als onderdeel van de bedrijfsmaatregelen worden medewerkers verzocht regelmatig de handen te wassen. Medewerkers worden op deze (en andere) maatregelen geattendeerd door bijvoorbeeld teksten op toegangsdeuren.</i> <i>Er is binnen het bedrijf voldoende gelegenheid om de handen te wassen (zonder dat dit leidt tot groepsvorming bij de kranen.)</i> <i>*Waar onvoldoende sanitaire voorzieningen zijn is voorzien in desinfectievloeistoffen voor de handen.</i>		
1.41	Ventilatie werkplek, kantine en toiletten De werkplaatsen kunnen goed worden geventileerd en er is voldoende aanvoer van frisse lucht. Ventilatie kan worden onderverdeeld in drie kwaliteitsklassen: Klasse C: Voldoende: circa 25 m³/h per persoon. Dit is de ondergrens van het Bouwbesluit. Klasse B: Goed: circa 40 m³/h per persoon Klasse A: Zeer goed: circa 60 m³/h per persoon. Extra aandacht is er voor machinisten en chauffeurs die veelal met een gesloten cabine moeten werken en waarbij afwisseling met collega's plaatsvindt. Bij afwisseling met collega's dient de cabine enkele minuten te worden gelucht. De aanwezigheid van een reinigingsspray en doekjes/keukenrol in de cabine wordt aanbevolen.		
1.42 *	Er zijn aanvullende maatregelen getroffen waar het handhaven van 1,5 meter afstand niet mogelijk is tijdens een pandemie (zoals COVID-19). Deze maatregelen volgen de arbeidshygiënische strategie. Als het handhaven van 1,5 meter afstand niet mogelijk is moeten extra maatregelen getroffen worden. Het is daarbij vanuit de Arbowet verplicht om de volgende volgorde te volgen. Dit is de 'arbeidshygiënische strategie'. 1. Bronaankpak (thuiswerken) 2. Organisatorische maatregelen 3. Schermen en dergelijke, om alsnog minimaal 1,5 meter afstand te creëren tussen personen, gemeten van hoofd tot hoofd. 4. Persoonlijke beschermingsmiddelen Een medisch mondmasker, een niet-medisch mondmasker van goede kwaliteit en een FFP2-masker worden geaccepteerd door de Inspectie SZW.		
1.43	Gezamenlijke contactoppervlakken worden extra goed gereinigd. <i>Trapleuningen, deurklinken, kantine tafels, sanitair etc. worden extra goed gereinigd..</i>		
1.44 *	Kantoren, pauzeruimtes en overleg ruimtes worden tijdens een pandemie (zoals COVID-19) niet overbezet. <i>De bezetting van kantoren, pauzeruimtes, sanitaire ruimtes en overleg ruimtes is afgestemd op de ruimte. Uitgangspunt is ook hier: 1,5 meter afstand</i> <i>Daarnaast zijn deze ruimtes goed geventileerd (zie vraag 1.41).</i>		

Nr.	Onderwerp	Mate (tabel 4)	Bevindingen/te nemen maatregelen
1.45	Medewerkers zijn bekend met de genomen maatregelen. <i>Werknemers zijn voorgelicht over de maatregelen.</i>		
1.46	Er is toezicht op naleving van de maatregelen. <i>Het houden van toezicht is een verplichting van de werkgever. Werknemers die zich niet aan de maatregelen houden worden actief aangesproken. Zo nodig worden sancties opgelegd.</i>		
1.47	De maatregelen worden geëvalueerd. <i>De voorschriften vanuit de overheid zijn aan wijzigingen onderhevig. En ook op de werkplek kunnen omstandigheden of werkzaamheden veranderen. Daarom wordt actief geëvalueerd of de maatregelen nog wel de juiste zijn.</i>		

2. Algemene voorzieningen

Algemene voorzieningen betreft de gehele inrichting, van terreinen, gebouwen, kantoor, kade e.d.
De risico's worden bepaald aan de hand van de berekeningsformule.

Nr.	Onderwerp	Risico (berekenings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
Kantoor / terrein / loodsen / werkplaatsen				
2.1	Werkplekken zijn voldoende ruim <i>Werkplekken zijn voldoende ruim voor een goede en veilige uitvoering van het werk. Enkele minimale afmetingen:</i> - Kantoorruimte: 4 m ² per werkplek, <u>plus</u> : de benodigde ruimte voor bureaus, toegangsdeur, kasten etc. - Verbindingswegen: <i>Bij eenrichtingverkeer min. 60 cm breder dan het breedst beladen voertuig. (Veelal min. 1.60 m) Bij tweerichtingsverkeer min. 90 cm breder dan tweemaal het breedst beladen voertuig. (Veelal min. 2.90 m)</i> <i>Denk ook aan werkplaatsen, trappen, bordessen en vluchtwegen.</i>	.. X .. X .. =		
2.2	Kantine en kleedruimtes <i>Er is een plek aanwezig waar werknemers ontspannen kunnen eten. Bijvoorbeeld een kantine. Deze ontspanningsruimte is groot genoeg voor het aantal werknemers dat er gebruik van moet maken.</i> <i>Bij vuil werk zijn was- en kleedruimtes aanwezig. Deze zijn naar seksen gescheiden. De ontspanningsruimte is gescheiden van de was- en kleedruimtes.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
2.3	Klimaat <i>Klimaat is binnen de werkruimten voldoende regelbaar. Tocht wordt voorkomen, verwaaien van stof wordt voorkomen, (stof-)filters worden voldoende vaak en volgens voorschrift te vervangen. Hiervoor dient men de tabellen van de in gebruik zijnde luchtverversingssytemen te raadplegen. (Indien men deze niet in het bezit heeft, moet men deze op vragen bij de leverancier/fabrikant van de systemen.)</i> <i>Medewerkers werkzaam in de buitenlucht hebben geschikte kleding ontvangen afgestemd op de weertypen.</i>	.. X .. X .. =		
2.4	Sanitaire voorzieningen zijn in voldoende mate aanwezig. <i>In de nabijheid van de werkruimten zijn voldoende toiletten aanwezig. Deze zijn naar seksen gescheiden.</i>	.. X .. X .. =		
2.5	Onderhoud gebouwen <i>Trappen, opstappen, leuning en bordessen, beweegbare hekken en deuren, vloeren, et cetera verkeren in een goede staat van onderhoud.</i>	.. X .. X .. =		
2.6	Hygiëne <i>Gebouwen, kantoren, machines, loodsen, productiehallen en bedieningsruimten worden regelmatig schoongemaakt. Dit geldt ook voor sanitair, kleedruimten en ontspanningsruimten.</i>	.. X .. X .. =		
2.7	Vallen en uitglijden <i>Reling, vloeren, opstappen, drempels mogen geen valgevaar opleveren of kans op uitglijden. Vloeren zijn dus voldoende egaal en vrij van rondslingerende kabels of andere voorwerpen.</i>	.. X .. X .. =		
2.8	Verlichting/daglichttoetreding <i>Werkplekken zijn voldoende en doelmatig verlicht zijn. Op de werkplekken komt, voor zover mogelijk, voldoende daglicht binnen.</i>	.. X .. X .. =		
2.9	Het terrein is voldoende verlicht <i>Waar van toepassing is oriëntatie- en werkverlichting aangebracht, zodanig dat er geen risico's voor de werknemer zijn.</i>	.. X .. X .. =		
2.10	Vluchtwegen <i>Het gebouw / de gebouwen zijn voorzien van juiste, voldoende en duidelijk zichtbare vluchtmogelijkheden. Vluchtwegen en deuren zijn vrij van obstakels. Vluchtwegen zijn zodanig gesitueerd, dat het personeel snel het pand kan verlaten en het pand goed bereikbaar is voor hulpdiensten.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
2.11	De beeldschermwerkplekken zijn ingericht conform de richtlijnen. <i>De belangrijkste eisen:</i> - Beeldscherm en toetsenbord mogen niet aan elkaar vastzitten (dus bij laptops een los toetsenbord). - Stoel en tafel zijn in hoogte verstelbaar. - De verlichting op de werkplek zorgt voor een beheerst contrast tussen beeldscherm en omgeving. - Werknemers kunnen gebruik maken van hulpmiddelen wanneer dit nodig is. - Beeldschermwerk wordt iedere twee uur afgewisseld met andersoortig werk. Bij voorkeur niet langer dan 4 uur per dag intensief computerwerk. - Werknemers die een leesbril nodig hebben en beeldschermwerk verrichten hebben recht op vergoede -	.. X .. X .. =		
2.12	Meubilair <i>Stoelen, bureaus, werktafels zijn verstelbaar en in goede staat.</i>	.. X .. X .. =		
2.13	Printers en kopieermachines <i>Printers staan indien nodig in een aparte ruimte.</i> <i>Vuistregels:</i> - Laagvolume printer (<5.000 prints/maand) mag op de werkplek - Middenvolume printer (5.000 – 50.000 prints/maand): niet op de werkplek, maar in een aparte ruimte of op de gang. - Hoogvolume printer (>50.000 prints/maand): in een aparte reproductieruimte met bronafzuiging.	.. X .. X .. =		
2.14	Rookverbod <i>Rookverbod conform wetgeving is duidelijk en bekend gemaakt/aangeduid. Op de werkplek en in gemeenschappelijke ruimtes wordt niet gerookt.</i>	.. X .. X .. =		
2.15	Terreinregels <i>Er is een instructie aanwezig voor het betreden van het terrein, met aandacht voor verkeersregels, persoonlijke beschermingsmiddelen en ontruiming bij calamiteiten.</i>	.. X .. X .. =		
2.16	Overval (contant geld) <i>Er zijn bij de kas maatregelen genomen om risico's op overval te beperken en of de gevolgen ervan te beperken.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
2.17	Keerwanden <i>De keerwanden zijn niet beschadigd en berekend op het kerend vermogen.</i> <i>Keerwanden zijn bijvoorbeeld constructies van betonnen elementen die langs / op elkaar geplaatst worden waardoor een betonnen muur ontstaat met een groot draagvermogen. Keerwanden worden gebruikt om (bulk-)vakken te maken om schroot of metalen in op te slaan.</i>	.. x .. x .. =		
2.18	Aanrijdingsgevaar <i>Er zijn waar nodig maatregelen genomen om het aanrijdingsgevaar van personen te beperken. De loodsen en terreinen zijn zo ingericht dat er een duidelijk herkenbare scheiding is tussen loop- en rijpaden. De loop en rijpaden zijn voldoende breed. Er is een intern verkeersplan opgesteld.</i>	.. x .. x .. =		
2.19	Werken op hoogte <i>Bij werk waarbij valgevaar bestaat is zo mogelijk een veilige steiger, stelling, bordes of werkvloer aangebracht, of is het gevaar tegengegaan met doelmatige hekwerken, leuningen of andere dergelijke voorzieningen. Is het niet mogelijk deze voorzieningen aan te brengen, dan worden persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt, zoals veiligheidsgordels met vanglijnen.</i> <i>Er is in ieder geval sprake van valgevaar bij aanwezigheid van risicoverhogende omstandigheden, openingen in vloeren, of als het gevaar bestaat om 2,5 meter of meer te vallen.</i> <i>Ladders worden alleen gebruikt als het gebruik van andere, veiliger arbeidsmiddelen zoals een hoogwerker of steiger niet gerechtvaardigd is vanwege de korte gebruiksduur of de bestaande kenmerken van de werklocatie.</i>	.. x .. x .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
2.20	Werken in besloten ruimte Een besloten ruimte is een gesloten of deels open omgeving met al dan niet vernauwde toegang, die niet ontworpen is voor het verblijf van personen. Bij schrootbedrijven is dit in ieder geval de kruipruimte onder de weegbrug. Voor besloten ruimten geldt minimaal: - Ze zijn herkenbaar (gemarkeerd) als besloten ruimte. - Ze zijn alleen toegankelijk voor specifiek bevoegde personen. - Bij gevaar voor verstikking of bedwelming wordt vooraf een gasmeting verricht. - Zo nodig wordt er elektrisch gereedschap met een veilige spanning gebruikt. - Zo nodig wordt een tweede persoon als mangatwacht ingezet. - Er zijn hulpmiddelen en opgeleide BHV-ers aanwezig voor redding uit besloten ruimten. De risico's van besloten ruimten zijn aantoonbaar geïnventariseerd en op basis daarvan zijn maatregelen getroffen.	.. X .. X .. =		
2.21	Reinigen met vloeistoffen onder hoge druk (Hogedrukreiniger) Hoge druk is vanaf een werkdruk van 100 bar of 5000 bar liter per minuut (bv. 90 bar x 55 liter/minuut. Medewerkers dienen aantoonbaar te zijn geïnstrueerd. Bij industriële hogedrukreiniging (>250 Bar pompdruk) is aanvullende opleiding vereist.	.. X .. X .. =		
2.22	Werken boven / op het water Op arbeidsplaatsen waar gevaar voor verdrinking bestaat, moet dit gevaar zoveel mogelijk worden voorkomen en zijn doelmatige middelen voor het redden van drenkelingen op een goed zichtbare plaats beschikbaar. Denk bij risico's en maatregelen ook aan: loopplank naar schip, reddingsvest, reddingsboei, reddingslijnen, trap, zoeklicht maar ook aan zwemvaardigheid van medewerkers.	.. X .. X .. =		
2.23	Kade Indien de kades niet over voorzieningen beschikken die onbedoeld te water raken voorkomen, zijn in de nabijheid van de kade voldoende reddingsmiddelen beschikbaar. Denk aan: reddingsvest, reddingsboei, reddingslijnen, trap, zoeklicht, maar ook aan zwemvaardigheid van medewerkers.	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
2.24	Stellingen <i>Indien stellingen hoger zijn dan 2 meter en de verhouding hoogte : diepte meer dan 4 op 1 bedraagt, moeten de stellingen aan het gebouw zijn verankerd. Magazijnstellingen en andere dragende constructies zijn voorzien van deugdelijke aanrijdbeveiligingen. Op de stelling is de maximale draaglast aangegeven. Stellingen worden jaarlijks gekeurd.</i>	.. X .. X .. =		
2.25	Blusmiddelen en EHBO-middelen zijn aanwezig. <i>Verbandtrommel, oogdouche, branddeken, et cetera Bij < 25 medewerkers kan worden volstaan met een verbandtrommel type A, bij meer dan 25 medewerkers dient een type B aanwezig te zijn.</i>	.. X .. X .. =		
2.26	Pictogrammen / gevaarsaanduidingen <i>Op het terrein zijn gevaren en veiligheids- en gezondheidsinstructies daar waar van toepassing aangebracht in de vorm van pictogrammen en of begrijpelijke en leesbare teksten</i>	.. X .. X .. =		
2.27	Laboratorium <i>De inrichting en voorzieningen in het laboratorium voldoen aan de voorschriften voor wat betreft: locatie, verlichtingsniveau, afgescheiden ruimte voor administratie, opslag van werkvoorraad aan chemicaliën/gevaarlijke stoffen, afzuiging, persoonlijke beschermingsmiddelen, hygiënische voorzieningen, oogdouche, productinformatiebladen gevaarlijke stoffen.</i>	.. X .. X .. =		

2. Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen kunnen directe risico's opleveren zoals brand, maar ook op termijn wanneer de huid veelvuldig in aanraking komt met gevaarlijke stoffen en deze in het bloed wordt opgenomen of bij inademing van stof en dampen.

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
3.1	Inventarisatie gevaarlijke stoffen <i>Er is in het bedrijf een inventarisatie gemaakt van alle gevaarlijke stoffen en materialen waarmee wordt gewerkt. Dit is een verdiepend onderzoek.</i> <i>Onderdeel van deze inventarisatie is een beoordeling van de blootstelling aan de gevaarlijke stoffen.</i> <i>De blootstelling is beoordeeld en wordt getoetst tegen de wettelijke grenswaarde of een gezondheidskundig onderbouwde bedrijfsnorm.</i>	.. X .. X .. =		
3.2	Instructie en voorlichting medewerkers <i>Medewerkers hebben adequate training en of voorlichting gehad ten aanzien van omgaan met gevaarlijke stoffen.</i>	.. X .. X .. =		
3.3	Productveiligheidsbladen <i>De noodzakelijke productinformatiebladen van de fabrikant/leverancier zijn op locatie aanwezig.</i>	.. X .. X .. =		
3.4	Opslag van gevaarlijke stoffen <i>De opslag van gevaarlijke stoffen (olie, dieselolie, ontvetters, verf, oplosmiddelen, etc.) voldoet aan de eisen (milieuvergunning, PGS, WABO, activiteitenbesluit)</i>	.. X .. X .. =		
3.5	Gasflessenopslag <i>De gasflessen zijn opgeslagen conform de richtlijnen. Volle en lege gasflessen moeten gescheiden worden opgeslagen. Om beschadiging van gasflessen door omvallen te voorkomen, moeten zij worden vastgezet met kettingen of beugels in rekken of tegen een muur.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
3.6	Acculaadruimte De acculaadruimte moet voldoen aan de richtlijnen. Bij acculaadruimten zijn explosiegevaar en in aanraking komen met accuzuur de belangrijkste risico's. Aandachtspunten in dit verband zijn: - voldoende ventilatie en vrij luchtvolume (te berekenen met NPR 3299) - , , acculaadruimten voorzien van een vloeistofkerende vloer - laadapparatuur beschermen tegen aanrijden - geen elektrische apparatuur binnen een gebied van 0,5 meter boven de te laden batterij, i.v.m. explosiegevaar. - bij werken met vloeistoffen zorgen voor persoonlijke beschermingsmiddelen en oogspoelvoorzieningen. - Als er zwavelzuur bijgevoerd wordt, is ook een nooddouche aanwezig.	.. X .. X .. =		
3.7	Dieselmotoren emissie (DME) Uitlaatgassen afkomstig van dieselmotoren (DME) worden aangemerkt als kankerverwekkende stoffen. Voertuigen met een dieselmotor mogen niet in pandig rijden zonder extra maatregelen (roetfilter of afzuiging). Toepassen van elektrisch aangedreven heftrucks of heftrucks op LPG is wettelijk verplicht voor heftrucks < 4 ton die in pandig worden gebruikt. Er rijden in pandig geen door diesel aangedreven voertuigen/machines. Diesel aangedreven voertuigen zijn voorzien van adequaat roetfilter. Er vindt adequaat onderhoud aan de (diesel-)motoren plaats. De motoren draaien zo min mogelijk stationair. Er is sprake van voldoende natuurlijke ventilatie. Er is afdoende voorlichting verstrekt aan de betrokken medewerkers.	.. X .. X .. =		
3.8	(fijn-)Stof Beheersmaatregelen zijn: De werkvloer wordt schoongehouden, zodat opwarrelend stof wordt voorkomen. Bij intern transport wordt de snelheidslimiet niet overschreden. Het terrein wordt zoveel mogelijk stofvrij gehouden door het regelmatig te vegen en in droge perioden te bevochtigen.	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
3.9	Lasrook en metaaldampen <i>Lasrook en rook als gevolg van snijbranden zijn toxisch. Er zijn maatregelen genomen blootstelling aan lasrook en rook als gevolg van snijbranden te voorkomen. Lasrook wordt bij laswerkzaamheden in pandig afgezogen. Bij snijbranden worden voorzorgsmaatregelen genomen en of filters gedragen.</i> <i>Met metingen of met de verbetercheck lasrook (op 5xbeter.nl) is beoordeeld of de genomen maatregelen voldoende zijn.</i>	.. X .. X .. =		
3.10	Asbest <i>Er zijn medewerkers geschoold in het herkennen van asbest. Asbestverwijderingswerkzaamheden worden uitsluitend door erkende deskundigen uitgevoerd.</i>	.. X .. X .. =		
3.11	Lood <i>Lood kan in het lichaam terecht komen door inademing of inslikken na handcontact. Een te hoge concentratie lood in het lichaam leidt tot loodvergiftiging of serieuze gezondheidsklachten. Lood is geclassificeerd als 'waarschijnlijk kankerverwekkend voor de mens'. Voorkomen moet worden dat medewerkers blootstaan aan looddamp (smelten, lassen) en loodstof (verkleinen / knippen / bewerken / overslag).</i> <i>Bij het recyclen van accu's (verwijderen loodplaten) dienen specifieke werkinstructie te worden bepaald, o.a. ter voorkoming van hand-mondcontact. Bij regelmatige werkzaamheden met lood worden de concentraties lood in de lucht en in het bloed periodiek gemeten.</i>	.. X .. X .. =		
3.12	Biologische agentia <i>Biologische agentia komt voor bij werken aan materiaal, vervuild met schimmels, virussen en/of bacteriën., Dit komt onder meer voor bij schroot uit huisvuil en schroot uit levensmiddelenfabrieken.</i> <i>In dergelijke gevallen zijn de werknemers voorgelicht, en zijn beschermende kleding (bedekte armen) en handschoenen verstrekt.</i>	.. X .. X .. =		
3.13	Legionella <i>Er dient een onderzoek naar de mogelijkheid van legionella te zijn uitgevoerd. Op basis van dat onderzoek zijn zo nodig maatregelen getroffen.</i> <i>Aandachtspunten zijn: stilstaand water in (brand)slangen of weinig gebruikte leidingen, watersproeisystemen voor terreinen en weinig gebruikte douches. Dit wordt vooral een risico bij een watertemperatuur van 25 tot 55 graden.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
3.14	MMMF Man Made Mineral Fibers (MMMF) zijn alle vezelachtige producten, die niet van natuurlijke oorsprong, maar door de mens gemaakt zijn. De meest toegepaste MMMF-producten zijn steenwol, glaswol (glasvezels en glasmicrovezel) en keramische vezels. Glas- en steenwol Worden gebruikt als isolatie- of verstevigingsmateriaal voor gebouwen, buizen en ketels, de isolatie van auto's schepen en huishoudelijke apparaten. Glas- en steenwol kunnen o.a. de volgende gezondheidsklachten veroorzaken; acute huidirritatie, jeuk, dermatitis, eczeem, oogaandoeningen (als de vezels in het oog terecht komen). Irritatie luchtwegen, bronchitis, astma, longfibrose (bindweefsel - vorming in de longen, waardoor benauwdheid optreedt). Bij het werken met glas- en/of steenwol dient men een type P1 of P 2 ademhalingsbeschermingsbescherming te dragen. Keramisch isolatiemateriaal Dit wordt niet in de woningbouw toegepast, maar wel voor hoge-temperatuurisolatie rondom ovens en ketels. In de (metaal)industrie en ovenbouw wordt het materiaal gebruikt. Bij het werk met keramisch isolatiemateriaal moet - net als bij asbest - ademhalingsbescherming, voorzien van filtertype P3 gedragen worden i.v.m. mogelijke kankerverwekkende stoffen. Keramisch isolatiemateriaal dient volgens asbest richtlijnen te worden behandeld. Bij het verwijderen van keramisch materiaal dat lange tijd heeft blootgestaan aan zeer hoge temperaturen is dit nóg belangrijker. Verhitting van keramisch materiaal kan namelijk tot de vorming van silicogeen cristobaliet leiden. Dit is een bijzonder kankerverwekkende stof, die bij sloop kan vrijkomen. Keramische en kristallijne vezels kunnen o.a. de volgende gezondheidsklachten veroorzaken; acute huidirritatie, jeuk, dermatitis, eczeem, allergieën, oogaandoeningen (als de vezels in het oog terecht komen). Keramische en kristallijne vezels zijn (mogelijk) kankerverwekkend (risico op longkanker).	.. X .. X .. = .. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
3.15	Explosiegevaar / ATEX <i>De explosierisico's zijn beoordeeld door een deskundige. Een gevarenczone is vastgesteld en in die gevarenczones zijn maatregelen getroffen om een explosie te voorkomen. Dit is beschreven in een explosiegegevensdocument.</i> <u>Toelichting:</u> <i>ATEX staat voor de Franse benaming ATmosphères EXplosibles en wordt gebruikt voor twee Europese richtlijnen op het gebied van explosiegevaar. Dit zijn de zogenaamde ATEX 153 en ATEX 114 richtlijn.</i> Een belangrijke verplichting vanuit de ATEX 153 richtlijn is het maken van een explosiegegevensdocument (EVD). In Nederland is deze verplichting opgenomen in het Arbobesluit artikel 3.5a tot en met 3.5f. Dit is in feite een aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE) voor explosiegevaar. In het explosiegegevensdocument wordt onder andere: - het risico's van explosie beoordeeld - bepaald welke gevarenczones er gelden (volgens NPR 7910) - gecontroleerd of binnen de gevarenczones alle apparatuur voldoet aan de vereisten vanuit Richtlijn ATEX 114. Met andere woorden: er wordt nagegaan of er geen ontstekingsbronnen zijn. De risicobeoordeling en gevarenczone-indeling kunnen forse implicaties hebben voor de bedrijfsvoering. Het opstellen van een explosiegegevensdocument is daarom werk voor een deskundige. Dit is dan ook een verdiepend onderzoek, dat buiten deze branche-RIE valt en apart getoetst (of uitgevoerd) moet worden door een gecertificeerd kerndeskundige. Uitvoering door een gecertificeerd hoger veiligheidskundige ligt het meest voor de hand. <i>Deze regels zijn van toepassing bij bepaalde hoeveelheden vanaf bepaalde minimale hoeveelheden brandbare vloeistoffen of gassen of brandbaar stof. Zie hiervoor de tabel 1 hieronder.</i>			

Tabel 1: Grenzen waarboven gevarenclassificatie-indeling verplicht is (vloeistof klasse-indeling)

Eigenschappen van de brandbare stof	Minimale hoeveelheden in kg	
	Buitenlucht of 'open gebouw' vlg. NPR §8.2	Gesloten gebouw
- Brandbare gassen - Tot vloeistof verdichte brandbare gassen (aërosolen) - Brandbare vloeistoffen met een vlammpunt lager dan 23°C en een beginkookpunt lager dan of gelijk aan 35°C (Bijvoorbeeld propaan, acetyleen, waterstof, vloeibaar aardgas of lpg. Inhoud van (gas)flessen in liters omrekenen naar kilogrammen, op basis van druk en soortelijk gewicht van gas of vloeistof. Doe eventueel navraag bij uw leverancier)	50	5
Brandbare vloeistoffen met een vlammpunt lager dan 23°C en een beginkookpunt hoger dan 35°C (Bijvoorbeeld alcohol of benzine)	500	50
Brandbare vloeistoffen met een vlammpunt $\geq 23^{\circ}\text{C}$ en $\leq 60^{\circ}\text{C}$ indien zij kunnen vrijkomen met een temperatuur hoger dan die van het vlammpunt verminderd met 3°C veiligheidsmarge. Deze categorie omvat ook <u>gasolie</u>, <u>diesel</u> en <u>lichte stookolie</u> met een vlammpuntbereik tussen 55°C en 75°C.	5.000	500
Overige brandbare vloeistoffen indien zij kunnen vrijkomen met een temperatuur hoger dan of gelijk aan die van het vlammpunt verminderd met 3°C veiligheidsmarge.	5.000	500

De in deze tabel genoemde hoeveelheden gelden ook als zich meer installaties in één ruimte, zoals een gesloten gebouw, bevinden.

Opmerking: een aantal situaties valt niet onder de ATEX-regelgeving. Niet als gevaarbron worden beschouwd:

- Brandbare gassen of vloeistoffen in gesloten, niet eerder geopende UN-verpakkingen. (UN-verpakkingen zijn de verpakkingen die goedgekeurd zijn voor transport van gevaarlijke stoffen.)
- Gasverbruikinstallaties met een geldige CE-keur die vallen onder het Besluit Gastoestellen en gasleidinginstallaties (NEN 1078), vallen niet onder de ATEX-richtlijn *Commerciële of industriële toepassingen waarbij alleen lagedruk brandstofgas wordt gebruikt voor toestellen voor bijvoorbeeld koken, water verwarmen en soortgelijke toepassingen, met een geldige CE-markering die vallen onder het toepassingsgebied van de Gastoestellenrichtlijn (geïmplementeerd in Nederland als Besluit gastoestellen).*
Dit geldt ook voor gasleidinginstallaties die vallen onder het toepassingsgebied van NEN 1078. Wel dienen deze installaties periodiek (afhankelijk van de omgevingsvergunning twee- of vierjaarlijks) te worden gekeurd door een SCIOS erkend bedrijf. Het gaat hier om installaties met drukken tot 500 mbar.
- Gelaste of anderszins technisch duurzaam lekdichte verbindingen in leidingen, mits deze verbindingen niet blootstaan aan trillingen, schokken of grote temperatuurschommelingen.

Nr.	Onderwerp	Risico (berekenings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
3.16	Chroom 6 Chroom-6 is schadelijk voor de gezondheid. Het kan kanker veroorzaken. Contact met chroom- 6 is denkbaar bij het bewerken van oude metalen met een chroom6 houdende coating of bij snijbranden/ lassen van RVS voorwerpen. De wettelijke grenswaarde voor chroom-6 in Nederland is 1 µg/m3. De werkgever is verplicht tot het geven van voorlichting en instructie over de specifieke maatregelen die samenhangen met chroom-6 in elke werksituatie Neem bij chroom-6 verdachte metalen dezelfde maatregelen als bij metalen waarvan u weet dat het een Chroom 6 houdende coating heeft. Hetzelfde geldt voor snijbranden/ lassen aan RVS, hier is altijd risico op het vrijkomen van Chroom 6 in damp/rook vorm. Maak een inschatting van de hoogte van de blootstelling. Bijvoorbeeld door metingen tijdens de werkzaamheden uit te laten voeren. Ook biologische monitoring na de werkzaamheden met chroom 6 (verdacht) materiaal of na het snijbranden/lassen van RVS door urineonderzoek kan een overweging zijn. Een arbeidshygiënist kan helpen met zowel de blootstellingsbeoordeling als het adviseren over verdere te nemen beheersmaatregelen op de werkplek. Worden er werkzaamheden uitgevoerd waar blootstelling aan chroom-6 mogelijk is door verwerken van chroom 6 (verdacht) houdend materiaal of het lassen/ branden aan RVS, neem dan de volgende maatregelen op de werkplek. (overleg met arbeidshygiënist over welke klasse ademhalingsbescherming en evt. verdere maatregelen): Zorg voor goede ventilatie en bronafzuiging, of werk in de buitenlucht. Draag ademhalingsbescherming Handen wassen: voorafgaande aan eten, drinken, roken of sanitaire stop. Niet eten, drinken of roken op de werkplek (binnen /buiten) <i>Werkhandschoenen uitdoen en dan handen wassen voor eten en drinken. Ook bij elk bezoek aan een andere werkplek, kantine of toilet .</i> Hou de werkomgeving schoon. Voorkom verspreiding van chroom-6 houdend stof. Sproei met water alvorens te vegen.	.X..X. .X..X X..X.. ..X..X.. X X ..X..X.. X X		

3. Straling

Straling wordt onderverdeeld in elektromagnetische straling en deeltjesstraling. Deeltjesstraling is niet aan de orde binnen deze RIE.

Elektromagnetische straling wordt in volgorde van frequentie onderverdeeld volgens het elektromagnetisch spectrum in: radiostraling, microgolfstraling, infrarode straling, zichtbaar licht, ultraviolette straling, röntgenstraling en gammastraling. Medewerkers binnen de schrootbranche kunnen worden blootgesteld aan: ultraviolette straling, röntgenstraling en gammastraling.

Gezondheidsrisico's van elektromagnetische straling zijn onder andere: verbranding van huid, schade aan netvlies, (onherstelbare) schade aan gezondheid (o.a. UV en radioactiviteit), straling kan elektronica verstoren zoals bij medewerkers of bezoekers met medische implantaten.

Het doordringingsvermogen van elektromagnetische straling is gevarieerd, de te nemen maatregelen dienen hierop te worden afgestemd, dit op basis van de arbeidshygiënische strategie.

Werkomgevingen zijn op het gebied van straling in 4 categorieën (0, I, II en III) ingedeeld*, waarbij categorie I of hoger risico kan vormen voor personeel of bezoekers met medische implantaten. Voor medewerkers of bezoekers zonder medische implantaten vormt categorie II of hoger een risico.

(* zie www.arbokennisnet.nl – elektromagnetische straling)

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
4.1	Ultraviolette straling (UV-straling) <i>Ultraviolette (UV) straling / optische straling komt voor bij elektrische lasprocessen, de hoogste intensiteit bij MIG of TIG lassen. Hierbij kan men worden blootgesteld aan infrarode of ultraviolette straling met als gevolg huidverbranding of lasogen.</i> <i>Ook bij niet destructief onderzoek van lassen (NDO) en bij werken in zonlicht wordt men blootgesteld aan UV-straling.</i> <i>Bij lassen wordt adequate oog- en lichaamsbescherming gebruikt. Bij werk in de zon worden werknemers voorgelicht omtrent de risico's en wordt bij voorkeur zonnebrandcrème verstrekt.</i>	.. X .. X .. =		
4.2	Röntgenstraling <i>Röntgenstraling behoort tot de Ioniserende straling en komt voor binnen de schrootbranche bij het gebruik van bepaalde metaalanalyse-apparaten en bij materiaalonderzoek, zoals röntgenonderzoek van lasnaden.</i> <i>Ioniserende straling is schadelijk voor de gezondheid (mutageen / carcinogeen).</i> <i>Röntgenstraling wordt alleen gehanteerd door gekwalificeerd personeel. Voor overige personen wordt de werkplek waar straling vrij kan komen afgezet.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekenings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
4.3	Radioactieve straling <i>Radioactieve straling is een ioniserende straling.</i> <i>Binnen de schrootbranche bestaat kans op het ontvangen van radioactief besmet materiaal. Regelmatig voorkomende materialen met mogelijke radioactieve straling zijn onder meer: steenwol, slakkenwol, kluizen, brandkasten, rookmelders, boorpijpen (afkomstig uit offshore), oude meetapparatuur (de lichtgevendende verf op de wijzerplaten), bliksemafleiders etc.</i> <i>Er dient conform AMvB 565 poortdetectie en waar nodig detectie in grijpers te zijn aangebracht.</i> <i>Medewerkers zijn conform het voorschrift opgeleid, calamiteiteninstructies zijn aanwezig en het verwijderen van radioactief materiaal geschiedt door deskundigen.</i>	$.. \times .. \times .. =$		
4.4	Elektromagnetische velden <i>Spanning op draden veroorzaakt een elektrisch veld. Als er stroom doorheen loopt ontstaat er ook een magnetisch veld.</i> <i>Elektromagnetisme ontstaat bij o.a. stroomgeleiders (kabels), dynamo's (generatoren), gelijkrichters en smoorspoelen, inductieovens en hefmagneten.</i> <i>Ook antennes voor bijvoorbeeld mobiele telefonie veroorzaken elektromagnetische velden.</i> <i>Sterke elektromagnetische velden kunnen schadelijk zijn. Daarom moet bij verdenking daarvan de blootstelling beoordeeld worden. De blootstelling wordt dan getoetst aan de wettelijke grenswaarde. (boven de actiewaarde) moeten duidelijk zichtbaar worden aangeduid middels pictogrammen.</i>	$.. \times .. \times .. =$		

4. Fysieke belasting

Fysieke belasting bestaat zowel uit tillen, duwen, trekken maar daarnaast ook uit statische belasting zoals langdurig staan, langdurig zitten, omgedraaid zitten op een heftruck, of repeterende bewegingen met een hoge frequentie bijvoorbeeld bij handsortering.

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
5.1	Fysieke belasting (tillen, duwen en trekken) Vermeden wordt: - Meer dan 200 x per dag handelingen waarbij men zware spullen moet duwen / schuiven / rollen / trekken. - Meer dan 25 kg tillen door 1 persoon. - Meer dan 50 kg tillen door 2 personen. - Regelmatig tillen van lasten > 20 kg. <u>Bij twijfel is de fysieke belasting aantoonbaar beoordeeld in een verdiepend onderzoek.</u> Maatregelen zijn o.a. inkoop van andere, lichtere materialen, goede/ergonomische arbeidsmiddelen, (til-)instructie aan medewerkers, beschikbaar stellen van hulpmiddelen voor verticaal en horizontaal transport, taakrotatie/afwisseling, Versterken van juiste kleding afgestemd op het klimaat.	.. X .. X .. =		
5.2	Statische belasting <u>Statisch</u> is één of meer lichaamsdelen langer dan 4 seconden in een houding. Vermeden wordt: - Staan: 1 uur aaneengesloten, of 4 uur in totaal <u>Bij twijfel is de fysieke belasting beoordeeld door een deskundige.</u>	.. X .. X .. =		
5.3	Repeterend werk <u>Repeterende werkzaamheden worden vermeden. Daaronder vallen korte, steeds herhalende, bewegingen.</u> <u>Bij twijfel is de fysieke belasting beoordeeld door een deskundige.</u> <u>Dynamisch</u> is één of meer lichaamsdelen korter dan 3 seconden in dezelfde houding. Verboden is meer dan 40 x per uur of meer dan 8 minuten totaal per uur.	.. X .. X .. =		
5.4	Ongunstige houdingen Ongunstige houdingen worden vermeden. Voorbeelden hiervan zijn: - Langdurig knielen of hurken - Staan met gebogen of gedraaide romp: langer dan 1 uur. - Gedraaid zitten op een heftruck. - Gebukt werken aan een werktafel of een sorteerband. <u>Bij twijfel is de fysieke belasting beoordeeld door een deskundige.</u>	.. X .. X .. =		

5. Geluid

Medewerkers bevinden zich veelal in een lawaaiige omgeving, zoals geluid van machines, vrachtauto's, heftrucks vallend schroot, hierdoor kan lawaaidoofheid ontstaan.

Bij langdurige blootstelling aan hoge geluidsniveaus vindt doofheid op termijn bijna zeker plaats.

Schadelijk geluid zorgt voor doofheid, hinderlijk geluid leidt tot concentratieverlies.

Nr.	Onderwerp	Risico (berekenings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
6.1	Geluidsniveaus <i>De geluidsniveaus zijn beoordeeld. De dagblootstelling van de werknemers is op functieniveau berekend. Daarvoor zijn metingen verricht.</i> <i>Dit is verplicht bij verdenking op geluidsniveaus boven 80 dB(A). Indicatie: Als u op 1 meter afstand niet met uw collega kunt praten zonder uw stem te verheffen is er waarschijnlijk sprake van een geluidsniveau van meer dan 80 dB(A).</i>	.. X .. X .. =		
6.2	Markeren van geluidsniveaus <i>Werkruimten, werkplekken, en machines en gereedschappen met een te hoog geluidsniveau (>85 dB(A)) zijn voorzien van een pictogram dat aangeeft dat er gehoorbescherming gedragen moet worden.</i>	.. X .. X .. =		
6.3	Verstrekken gehoorbescherming <i>Omgevingen met lawaai > 80 dB(A) worden vermeden. Is dan niet mogelijk, dan wordt geschikte gehoorbescherming aangeboden.</i> <i>Bij een geluidsniveau vanaf 80 dB(A) dienen gehoorbeschermingsmiddelen beschikbaar te worden gesteld.</i> <i>Medewerkers worden dan ook aantoonbaar voorgelicht over de risico's van te veel lawaai.</i> <i>Bij een geluidsniveau vanaf 85 dB(A) dienen deze gehoorbeschermingsmiddelen verplicht te worden gedragen.</i> <i>Hier wordt door de werkgever adequaat toezicht op gehouden.</i>	.. X .. X .. =		

Regelgeving	Geluidsniveaus
Verstrekken gehoorbescherming	vanaf 80 dB(A)
Verplicht dragen van gehoorbescherming	vanaf 85 dB(A)
Voorlichting en onderricht	vanaf 80 dB(A)
Programma van maatregelen	vanaf 85 dB(A)
Signalering en afbakening (pictogrammen) van de werkplek	vanaf 85 dB(A)
Periodiekaudiometrisch onderzoek ("gehoortest")	vanaf 80 dB(A)

Tabel 5 –regelgeving gehoor in het kort

6. Trillingen

Hand-armtrillingen kunnen voorkomen bij het werken met elektrische handgereedschappen. Lichaamstrillingen treden met name op bij het rijden over oneffen ondergronden en door trillingen van machines. Lichaamstrillingen kunnen leiden tot bewegingsziekte. De verschijnselen zijn te vergelijken met zeeziekte.

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
7.1	Hand-arm trillingen <i>De blootstelling aan hand-armtrillingen is beoordeeld. Hiervan kan sprake zijn bij gebruik van trillend (hand)gereedschap, zoals slijpschijven.</i> <i>De trillingsbelasting is getoetst aan de wettelijke grenzen. Deze zijn:</i> - Actiewaarde: 2,5 m/sec² - Grenswaarde: 5 m/sec² <i>Is de trillingsbelasting hoger dan de actiewaarde, dan worden aantoonbaar maatregelen getroffen om de trillingsbelasting te verminderen.</i>	$.. \times .. \times .. =$		
7.2	Lichaamstrillingen <i>Blootstelling aan lichaamstrillingen komt veel voor bij chauffeurs van bijv. heftrucks. Dit kan o.a. rugklachten veroorzaken.</i> <i>De blootstelling aan lichaamstrillingen is beoordeeld en getoetst aan de wettelijke grenzen. Deze zijn:</i> - Actiewaarde: 0,5 m/sec² - Grenswaarde: 1,15 m/sec² <i>Is de trillingsbelasting hoger dan de actiewaarde, dan worden aantoonbaar maatregelen getroffen om de trillingsbelasting te verminderen.</i> <i>Maatregelen om trillinghinder of schadelijke trilling te voorkomen zijn onder meer:</i> - Heftrucks / vrachtauto's / kranen zijn uitgerust met geveerde stoelen die goed preventief onderhouden worden. - Ondergrond van het terrein en in de loodsen wordt zoveel mogelijk egaal gehouden. De bestrating van het terrein is zodanig dat onnodige trillingen worden voorkomen. - Machines zijn zo geconstrueerd dat er zo min mogelijk trillingen worden doorgegeven naar de bedienerplaatsen. - Chauffeurs rijden rustig en veroorzaken daarmee zo min mogelijk trillingen. Daarvoor worden chauffeurs ook voorgelicht.	$.. \times .. \times .. =$		

7. Arbeidsmiddelen, gereedschappen en machines

De meeste moderne machines zijn voorzien van voldoende veiligheidsvoorzieningen, maar de factor mens is nooit uit te sluiten.

Alle arbeidsmiddelen die aan slijtage onderhevig zijn moeten periodiek worden gecontroleerd/gekeurd en worden onderhouden.

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
8.1	Aankoop/investering/huur/lease van arbeidsmiddelen <i>Bij aankoop, inkoop of huur van arbeidsmiddelen wordt aandacht besteed aan de veiligheid van de gebruikers. Aandachtspunten zijn:</i> - Geschiktheid in relatie tot de werkomgeving - Beveiligingen van gevaarlijke delen - Ergonomie - Aanwezigheid van CE-markering en meelevering van een EG-verklaring van overeenstemming <i>Is een machine zelf samengesteld of aangekocht zonder CE-markering (vanaf 1995), dan heeft u er zelf voor gezorgd dat de machine voldoet aan de Machinerichtlijn. Als bewijs daarvan heeft u een CE-markering aangebracht en een verklaring van overeenstemming opgesteld.</i>	.. X .. X .. =		
8.2	Risicobeoordeling arbeidsmiddelen Alle arbeidsmiddelen zijn aantoonbaar beoordeeld in een verdiepend onderzoek. Dit geldt voor alle arbeidsmiddelen, ongeacht bouwjaar of aanwezigheid van CE-markering. Het gaat hierbij niet alleen om zaken als beveiligingen en afscherming van bewegende delen, maar bijvoorbeeld ook om de locatie en bereikbaarheid van de machine (ergonomie, aanrijdgevaar etc.). Afhankelijk van uw kennisniveau en de complexiteit van de machine, kunt u een dergelijke risicobeoordeling zelf uitvoeren met een goede controlelijst, of uitbesteden aan een veiligheidskundige.	.. X .. X .. =		
8.3	Periodieke inspectie en of keuring van arbeidsmiddelen <i>Arbeidsmiddelen (waarbij als gevolg van slijtage en of veroudering risico's kunnen optreden) dienen periodiek te worden geïnspecteerd of gekeurd. Keuring dient te worden uitgevoerd door een deskundige. De vereiste deskundigheid en de herhalingsfrequentie zijn afhankelijk van soort/klasse arbeidsmiddel. Van onderhoud, inspectie en of keuringen wordt per arbeidsmiddel een registratie/dossier bijgehouden.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
8.4	Elektrische veiligheid <i>De elektrische installatie dient te voldoen aan NEN 1010 en periodiek (5-jaarlijks) te worden gekeurd. Elektrisch gereedschap dient jaarlijks NEN 3140 / NEN EN 50110 te worden gekeurd.</i>	.. X .. X .. =		
8.5	Wijzigingen elektrische installatie <i>De wijzigingen aan de elektrische installatie worden uitgevoerd door een Opgeleid Persoon (OP) of erkende installateur.</i>	.. X .. X .. =		
8.6	Installatieverantwoordelijke <i>De installatieverantwoordelijke is verantwoordelijk voor het veilig maken en houden van de elektrotechnische installatie (technisch beheer, inspectie, onderhoud en het uitbreiden van de elektrische installaties) en de bedrijfsvoering daarvan.</i> <i>Dit is dus de persoon die het onderhoud <u>organiseert</u> en niet persé de persoon die het onderhoud <u>uitvoert</u>.</i> <i>Is er geen installatieverantwoordelijke benoemd dan gaat de wetgever er vanuit de betreffende werkgever deze rol vervult.</i> <i>De installatieverantwoordelijke kan een persoon zijn uit de eigen organisatie die over de benodigde kennis beschikt. Ook is het mogelijk om aan het installatiebedrijf, dat zorg draagt voor het onderhouden en inspecteren van de elektrische installatie in een gebouw, te verzoeken om de rol van installatieverantwoordelijk te vervullen. Dit dient schriftelijk te worden vastgelegd.</i>	.. X .. X .. =		
8.7	Voldoende onderricht persoon (VOP) <i>Eenvoudige elektrische werkzaamheden worden alleen verricht door iemand die als VOP is aangesteld.</i> <i>De VOP heeft geen elektrotechnisch achtergrond. Hij mag alleen elektrotechnische werkzaamheden van beperkte omvang en beperkt risico uitvoeren. Bijvoorbeeld het aansluiten van motoren, het vervangen van een lichtarmatuur, het repareren van elektrisch gereedschap, etc.</i>	.. X .. X .. =		
8.8	Beweegbare deuren, automatische hekken en roldeuren <i>Beweegbare deuren, automatische hekken en roldeuren functioneren zodanig dat deze geen gevaar opleveren.</i> <i>Periodiek (jaarlijks) vindt inspectie op functioneren plaats.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
8.9	Vrachtwagen <i>Maatregelen zijn genomen om veiligheids- en gezondheidsrisico's te minimaliseren. Bij aankoop wordt gelet op ergonomie. Wettelijke bepalingen worden nageleefd zoals handsfree bellen, dode hoek spiegel/camera. Chauffeurs zijn geïnstrueerd ten aanzien van instellen van de stoel. Vrachtauto's op het terrein zijn voorzien van achteruitrijdsignalering. Blusmiddelen en EHBO-middelen zijn aanwezig.</i>	.. X .. X .. =		
8.10	Wissellaadbakken (afzetcontainers) <i>Maatregelen zijn genomen om veiligheidsrisico's te minimaliseren. Bij aankoop wordt gelet op veiligheidsaspecten zoals: zijbediening van de containerdeuren / dubbele sluiting, afnetvoorzieningen, tredes etc. Defecte containers worden niet meer gebruikt totdat deze zijn gerepareerd.</i>	.. X .. X .. =		
8.11	Heftrucks / Teletrucks <i>De chauffeurs hebben een opleiding of interne instructie gevolgd met betrekking tot het veilig rijden met heftrucks. De heftrucks worden minimaal jaarlijks gekeurd. Er vindt met de heftrucks geen verticaal of horizontaal transport plaats van personen. De heftrucks zijn voorzien van gesloten cabine, er wordt gebruik gemaakt van de gordel of er is zijafscherming aangebracht om bij kanteling eruit vallen van de chauffeur te voorkomen.</i>	.. X .. X .. =		
8.12	Havenkranen / torenkranen / autolaadkranen <i>Documenten zijn aanwezig, het betreft: een volledig en actueel ingevuld kraanboek en een last-vluchttabel. De keuring en bijbehorende documenten van de keuring zijn in orde.</i>	.. X .. X .. =		
8.13	Vakbekwaamheid machinist van de haven-/toren-/autolaad-kraan <i>Voor alle overslagwerkzaamheden op de werven bij de meeste schrootbedrijven is een certificaat van bekwaamheid of een aantoonbare instructie voldoende, echter bij hijswerkzaamheden (vanaf 10 ton/meter) dient de machinist in het bezit te zijn van een hijsbewijs</i>	.. X .. X .. =		
8.14	Staalkabels, kettingwerk, hijskabels en hijsbanden <i>Staalkabels, kettingwerk, hijskabels en hijsbanden worden periodiek geïnspecteerd en of gekeurd.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
8.15	Mobiele (overslag-)kranen <i>Documenten zijn aanwezig, het betreft: een volledig en actueel ingevuld kraanboek en een last-vluchttabel. De keuring en bijbehorende documenten van de keuring zijn in orde.</i>	.. X .. X .. =		
8.16	Overdrukcabine en (stof-)filters <i>Indien van toepassing wordt de cabine voorzien van een overdrukcabine. Dit kan bijvoorbeeld nodig zijn bij werkzaamheden in een schadelijke atmosfeer. Bijvoorbeeld met een kraan boven een schip, of rijdend in een voertuig met dieselmotor in een hal. De werking wordt periodiek gecontroleerd, de filters worden periodiek/bij verzadiging vervangen.</i>	.. X .. X .. =		
8.17	Hulpstukken t.b.v. overslagkraan <i>Alle hulpstukken behorende bij een kraan, zoals poliep, magneet, schaar worden periodiek aantoonbaar geïnspecteerd/gekeurd.</i>	.. X .. X .. =		
8.18	Scholing machinist overslagkraan <i>De machinist is voldoende geschoold om de kraan te bedienen. Voor alle overslagwerkzaamheden op de werven bij de meeste schrootbedrijven is een certificaat van bekwaamheid of een aantoonbare instructie voldoende, echter bij hijswerkzaamheden (vanaf 10 ton/meter) dient u in het bezit te zijn van een hijsbewijs.</i>	.. X .. X .. =		
8.19	Schrootschaar / guillotineschaar <i>Medewerkers zijn geïnstrueerd/getraind. Werkinstructies zijn aanwezig voor zowel de bediening als het onderhoud.</i>	.. X .. X .. =		
8.20	Knipschaar / alligator schaar <i>Knipschaar / alligatorschaar is voorzien van beveiligingen, deze zijn in takt.</i>	.. X .. X .. =		
8.21	Shredder <i>Medewerkers zijn aantoonbaar geïnstrueerd/getraind. Werkinstructies zijn aanwezig voor zowel de bediening als het onderhoud.</i>	.. X .. X .. =		
8.22	Transportbanden <i>Medewerkers zijn aantoonbaar geïnstrueerd/getraind. Werkinstructies zijn aanwezig voor zowel de bediening als het onderhoud.</i> <i>De transportband is voorzien van noodknop en is voorzien van benodigde afschermingen en meerdere afgeschermdde start/stopknoppen, deze zijn in goede staat. Er wordt niet gelopen over transportbanden.</i>	.. X .. X .. =		

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
8.23	Zeeftrommel <i>Medewerkers zijn aantoonbaar geïnstreerd/getraind. Werkinstructies zijn aanwezig voor zowel de bediening als het onderhoud.</i> <i>Zeeftrommel is voorzien van beveiligingen (o.a.: noodstop, sloten op schakelaars, borging tegen ongewenst draaien van de trommel), deze zijn in takt.</i>	.. X X .. =		
8.24	Magneettrommel <i>Medewerkers zijn aantoonbaar geïnstreerd/getraind. Werkinstructies zijn aanwezig voor zowel de bediening als het onderhoud.</i> <i>De magneettrommel is voorzien van beveiligingen (zie zeeftrommel), deze zijn in takt.</i>	.. X .. X .. =		
8.25	Schrootpers <i>(combinatie schrootschaar / schrootpers of alleen functionerend als schrootpers)</i> <i>Medewerkers zijn geïnstreerd/getraind. Werkinstructies zijn aanwezig voor zowel de bediening als het onderhoud.</i>	.. X .. X .. =		
8.26	Kabelstripper <i>Stripper is voorzien van beveiligingen, deze zijn in takt.</i>	.. X .. X .. =		
8.27	Railbreker <i>Railbreker is voorzien van beveiligingen, deze zijn in takt.</i>	.. X .. X .. =		
8.28	Las-/snijwagen <i>De las-/snijwagens, reduceerventielen, slangen en branders zijn in goede staat. Slangen zijn niet over datum. Slangen worden op correcte wijze gerepareerd. Blusmiddel is (in de directe nabijheid) aanwezig.</i>	.. X .. X .. =		

8. Psychosociale arbeidsbelasting (PSA)

Om uitval en verzuim ten gevolge van psychische klachten (waaronder: werkdruk, stress, ontevredenheid, etc.) te voorkomen moeten signalen vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd in het bedrijf.

De mate waarin een aspect een mogelijk risico vormt voor de arbeidsbelasting wordt uitgedrukt in mate van beheersing/risico.

Beleidsaspect	Omschrijving
---	Niet van toepassing
0	Geheel niet beheerst
1	Heeft aandacht, echter nog niet beheerst / risico is nog groot
2	Beheersing begint goede vorm aan te nemen / risico neemt af
3	Geen risico / volledig beheerst

Tabel 6 – Waardering mate van beheersing PSA-aspecten

Nr.	Onderwerp	Mate (Tabel 6)	Bevindingen/te nemen maatregelen
9.1	Werkdruk / piekbelasting / werk- en rusttijden		
9.2	Personeelscapaciteit is afgestemd op het werkaanbod.		
9.3	Bij extreme drukte vindt afwisseling van taken plaats.		
9.4	Werkbelevingsaspecten vormen een onderdeel van de functioneringsgesprekken.		
9.5	Medewerkers werken beneden/boven kennisniveau		
9.6	Eentonig werk / afwisseling / kort cyclisch werk		
9.7	Collegialiteit, werksfeer en conflicten		
9.8	Motivatie en betrokkenheid van werknemers bij het werk en bedrijf		
9.9	Vereiste flexibiliteit van werknemers		
9.10	Autonomie / zelfstandigheid		
9.11	Taakrotatie vindt plaats onder productiemedewerkers.		
9.12	Informatievoorziening naar de medewerkers		
9.13	Medewerkers krijgen voorlichting over werkdruk en andere werkbelevingsaspecten.		
9.14	Ongewenst gedrag (agressie, geweld, seksuele intimidatie, pesten, discriminatie, etc.)		

Bij meer dan 25 medewerkers in totaal wordt geadviseerd het onderdeel PSA te inventariseren door middel van het verstrekken van vragenlijsten. De vragenlijsten kunnen zelf worden opgesteld of er wordt een beroep gedaan op een deskundige. De resultaten van deze bij voorkeur anonieme enquête wordt vervolgens uitgewerkt waarbij een algeheel beeld van de beleving van de werknemers wordt weergegeven. Onder de 25 medewerkers is het uitvoeren van enquêtes, waarbij de resultaten statistisch worden verwerkt niet zinvol, daar de resultaten onbetrouwbaar zijn (standaarddeviatie is te groot).

9. Overige niet genoemde onderwerpen

Alle onderwerpen, afdelingen binnen uw organisatie welke niet in bovenstaande lijsten zijn genoemd, zoals specifieke situaties, installaties, machines, gereedschappen, maar ook werkzaamheden, zoals: niet routinematige werkzaamheden, dienen hieronder te worden beschreven en de risico's te worden geëvalueerd.

Nr.	Onderwerp	Risico (berekennings- formule)	Risicoklasse (volgens tabel 2)	Bevindingen/te nemen maatregelen
10.1		.. X .. X .. =		
10.2		.. X .. X .. =		

PLAN VAN AANPAK

Plan van aanpak

Een RIE is niet volledig zonder een plan van aanpak. De opzet van een plan van aanpak is niet voorgeschreven. Het plan van aanpak moet actueel worden gehouden. Hieronder een voorbeeld van een mogelijk opzet van een plan van aanpak. U kunt het plan van aanpak desgewenst verder specificeren, door bijvoorbeeld naast de verantwoordelijke (bewakende) persoon ook de uitvoerende persoon of personen te benoemen.

Belangrijk: Heeft u een actie uitgevoerd en afgerond? Controleer dan of die actie ook het beoogde effect heeft opgeleverd, voordat u de actie definitief aftekent.

Nr.	Korte omschrijving knelpunt	Oplossing	Prioriteit	Verantwoordelijke	Geplande datum gereed	Toegekend budget	Gereed d.d.

